

GAZETA TRANSILVANIEI

Ministerul Administraţiei
CASA LIBERTĂŢII BRĂSOV
Telefon 226
Abonament anual 360 lei
Pentru străinătate 800 lei
Anunţuri, reclame, după tarife.

Publicată de George Bariţiu

Apare de trei ori pe săptămână

Prin fine însuşi, cetăţene, şi pentru tine, la libertate, legalitate şi cinste.

SUCCESIUNEA GUVERNULUI

Nu prin lovitură de stat ci prin cursul normal al evenimentelor

O ştire senzaţională.

„Adevărul” care a apărut a seară în Capitală aduce ştirea că în unele cercuri politice se afirmă că Suveranul va da o soluţie în chestiunea succesiunii la guvern, care va însemna o surpriză pentru organismele politice de la noi.”

Ziarul constată că soluţiunea dlui Vintilă Brătianu, care urmărea rămânerea liberalilor la putere, a fost înălturată. De asemenea, soluţiunea unui guvern Averescu.

Ştirea este de senzaţie şi vrea să arate că partidul îndreptăţit a urma la conducerea ţării va fi înălturat printr-o soluţiune cu surprize, printr-o hotărâre nouă ce ar fi luat Suveranul.

Din cercuri politice autorizate sântem în măsură să opunem acestei ştiri senzaţionale, care vrea să denunţe o lovitură de stat, nu o desminţire — fiindcă nu noi putem să o dăm — ci un mare semn de întrebare, conform cu judecata clară a situaţiei politice care exclude — o afirmăm categoric — surprizele în succesiunea la guvern.

Lansarea ştirii de care ne ocupăm are origina în lagărul liberal dar este sorită să fie un memento al unor politicieni din lagărul democratic, pentru partidele democratice, cari nu s'au putut încă înţelege în ceea-ce priveşte guvernarea de mâine.

Trebuie să precizăm, mai înainte de a examina ceea-ce poate fi mâine o soluţiune cu surprize — situaţia guvernului Brătianu, în urma ultimelor alegeri parţiale.

Lupta pe care a dat-o la Caliacra — cu ultimele violenţe şi abuzuri — ca şi la Bârlad cu un regim excepţional de brutal şi cu invalidări fără nici o îngrădire — a urmat cu orice preţ succesul pentru guvern.

Înfrângerea zdrobitoare dela Caliacra pe care Partidul Naţional a reuşit să o dea guvernului împotriva tuturor lărădelegilor — şi voturile restrânse cari au scos pe liberali la Bârlad cu violenţe şi abuzuri — ce au luat orice urmă de libertate acestei alegeri — lipsa candidaturii guvernamentale la alegerea colegiului universitar din Iaşi (guvernul n'a îndrăznit să se prezinte în această alegere) — au arătat că ori-ce ar face guvernul nu are de ce să se mai prezinte înaintea alegătorilor.

Rezultatele acestor alegeri au fost un duş vece peste capetele miniştrilor cari se lăsaseră înfierbântaţi de viziunile de viitor ale dlui Vintilă Brătianu.

Aceste rezultate au hotărât guvernul să nu mai încerce alegerile comunale şi judeţene. În acelaş timp, au înălturat soluţiunea d-lui V. Brătianu, care

cerea ca liberalii să facă ori-ce încercare pentru a mai rămâne la guvern pe un nou period de 3 ani.

Tot aceste rezultate au arătat că succesiunea Averescu este un *caraghios de politie*. Înfrângerea totală a averescianismului în aceste alegeri, l'a desfiinţat şi ca grupare politică care sa poată ajuta cât de cât pe liberali — dar să mai fie vorba de guvernarea ţării.

Ast-fei s'au înălturat ultimele speranţe ale dlui V. Brătianu şi general Averescu.

Succesiunea guvernului urmează aşa dar să fie dată partidului care are reală popularitate în masele electorale şi prezintă garanţii de seriozitate în programul său de guvernare.

Referindu-ne numai la ultimele alegeri parţiale, Partidul Naţional a dat încă odată măsura popularităţii sale.

Indicaţiunile date de ţară sânt pentru Partidul Naţional. Acest partid a declarat, prin glasul autorizat al conducătorilor săi, că este gata a lua răspunderile grele ale situaţiei împotriva ori-căror intrigi şi

acţiuni de subminare, Partidul Naţional aşteaptă deci cu încredere hotărârea Suveranului.

Aceasta este situaţia reală politică. Soluţiunea crizei de guvern nu este astfel prea greu de găsit, mai ales că nu sânt excluse evenimente cari să înlesnească tuturor foştelor democratice de-a se pune în serviciul ţării.

Ce oare poate să schimbe această situaţie sau ce oare să determine o hotărâre care să însemne o surpriză pentru partidele democratice?

Ştirea lansată de *Adevărul* vrea să spună că totuşi ar fi posibilă o lovitură politică — care, în împrejurările de astăzi, ar fi lovitură de stat.

Nu vedem posibilă nici lovitură politică, nici vreo schimbare în raportul de forţe politice care determină situaţia preponderentă a Partidului Naţional.

Ceea-ce se lansează astăzi ca o surpriză pentru mâine — este numai jocul acelor cari nu mai au de ce sta în fruntea ţării şi a altora cari nu şti pot stăpâni nerăbdarea în a jungerea unor feluri pe cari, prin politica lor, nu au reuşit a le atinge.

Ceea-ce nu poate împiedica cursul evenimentelor politice cari vor aşeza Partidul Naţional la cârma ţării.

Adunarea Partidului Naţional din judeţul Târnava-mare

La 17. Decembrie a. c. sa ţinut la Mediaş în sala hotelului „Siregurii de aur” adunarea generală extraordinară a Partidului Naţional Român din judeţul Târnava Mare, pentru reorganizarea Partidului, conform statutului.

La chemarea preşedintelui nostru Dl. Dr. *Dionisie Roman* avocat, fost prefect şi fost deputat, vechiu luptător naţionalist, vechiu apărător al intereselor poporului român din acest judeţ, pe lângă tot timpul greu de ţarnă şi a viscolului ce bântuia tocmăi în timpul acesta cu o furie îngrozitoare în acest ţinut totuşi au alergat la această adunare preşedii organizatiilor noastre comunale, singuri îndreptăţiţi din comună la votare, aproape din toate colţurile judeţului. Asemenea şi mulţi alţi aderenţi ai Partidului Naţional.

După o arăstătoare vorbire fostă de preşedintele Dr. *Dionisie Roman* s'a declarat adunarea de dechisă şi după constatarea numărului celor prezenţi şi îndreptăţiţi la vot s'a stabilit îndreptăţirea adunării pentru a aduce hotărâri valide. S'a procedat apoi la efectuarea reorganizării aşa după cum prescrie statutul Partidului Naţional.

Prin aclamaţiune şi multă însufleţire s'a reales de preşedinte al organizaţiei noastre pe un nou period de 3, ani Dl. *Dr. Dionisie Roman*.

Tot pe 3, ani şi asemenea cu unanimitate de voturi şi cu o mare însufleţire sau ales de membrii comitetului judeţean următorii domnii:

Iuliu Nistor protopop gr. cat. Mediaş. Dr. *Virgil Mircea* avocat Cohalm. Dr. *Aurel Popp* medic Agata. Dr. *Octavian Desc* medic Şelca mare.

George Ivan paroh gr. cat. Calvazer. Aurel Stoicoviciu preot ort. Mihai-Vitezei. Dr. *Beniamin Saciu* adv. stagiar Sighişoara. George Simplicean paroh ort. Mediaş. Ioan Botezau paroh gr. cat. Agărbiciu. Victor Calborean senior biserica. Dumitru Limbăşan econom Mediaş. *Constantina Muşlea* director la banca „Albina” fil. Mediaş.

Niculae Medrea econom Saţ. Romul Pulca paroh ort. Saschiz. Romul Doctor paroh ort. Vaastor. Ion Crăciun fabricant Mediaş. Basil Ajălean peş. mestrom. Sghişoara. Teofil Roşot paroh ort. Ungre.

Mihail Dumitru econom Agărbiciu. Alexandru Moldovan paroh gr. cat. Brateiu. Aurel

Din trecutul Bisericii Sft. Nicolae

Note din conferinţa părintelui I. Prişcu, asupra vechimei Bisericii Sft. Nicolae ţinută duminică 20 Dec. c. în sala festivă a Liceului Şaguna la a III-a şezătoare populară

Cronica lui Popa Vasile şi a lui Rada Tempea spun că pe la 1484, Biserica Sf. Nicolae era de lemn.

Isovoarele săseşti confirmă acest fapt. Cercetările dlui dr. St. Siliaghe şi ale Pătr. Prişcu arată că această biserică a fost zidită la 1403 în dreapta actualii biserici, unde din 1795 se află o cruce de piatră — în semn de amintire.

Un document însă de o nepreţuită valoare pentru acest caz — dovedeşte că această biserică e şi mai veche, şi anume: La 15 Dec. 1399, Popa Bonifacius IX din Roma a trimis o scrisoare catolicilor din Braşov — în care între altele arată că aici se găseşte o biserică ortodoxă „pentru stufă Divină”.

În ceea ce priveşte biserica de azi a Sf. Nicolae — zidită din piatră — avem următoarele date: Neagoe Basarab e considerat ca ziditor al ei. Cronicele săseşti susţin 1. că la 1495, Românii din S.hei au cerut voia dela magistrat să şti zidească biserica din piatră şi 2. că la 1512 au dobândit autorizaţie, împărătească Ana a Rusiei a suportat cea mai mare parte din cheltuieli; de acela, chipul ei ar

fi fost zăgrăvit în mărime naturală deasupra uşilor bisericii. 3) Neagoe Basarab — or îl e julel în 1512 pe Vasilii Braşoveni să şti zidească biserica.

Cronica lui Popa Vasile şi a lui Rada Tempea arată că creştinii din S.hei au obţinut aprobarea zidirii bisericii — după ce în 1495 au mers cu mare rugăciune şi cu mare cinste la cinstitul Sfânt — Praetului Petru în 1518 a intervenit pe lângă Neagoe Basarab şi a obţinut în anul următor meşteri cu „lavodai” pentru lucrarea bisericii, care însă la moartea Domnului în 1521 — rămase însă nedeterminată. În cel mai vechiu pomelnic din 1665 al lui Barbu, fiul Protopopului Văslil Huban — scris slavoneşte, — cei cinstiţi ctitori sunt Domnul Neagoe şi Doamna Despina.

În pomelnicul din 1750 — a se vedea.

Hrisovul lui Aron, Domnul Moldovei, dat bisericii în 1515, arată că ctitorul ziditor ar fi fost Dimitrie Petru Cercel, fratele lui Mihai Vitezei.

În fine, cel mai vrednic de încredere document (13 Mai 1598) — „pisania slavona” — de deasupra uşii din faţa bisericii, spune — între altele —

că la 1584, Petru Cercel a împodobit biserica, cam şi Aron Domnul Moldovei.

Deci, despre Neagoe Basarab nu vorbesc altore.

Dă lorga afirmă „ca numai gândul poporului a pus şi clădirea bisericii noastre în seama evlaviosului Domn Neagoe. La 1494—95 însă nu era dânsul ci Vlad IV, călugăru Domn al Ţării Româneşti, care mulţumit că a scăpat din mâna ucigaşilor”, a zidit lui Dumnezeu lăcaşul de rugăciune.

În adevăr, Vlad-călugăru se afla pînă în Braşov în 1481, arătat de Basarab cel Tânăr (Tepeş) ca să-i răpună viaţa. Nu peste mult însă, Vlad ajunsese domn al Ţării Româneşti, — dar după 13 ani de domnie e detronat de fiul său Rada cel Mare.

Documentele arată că în anul 1495 bântuia o ciumă grozavă în Braşov şi Ţara Bârsei.

Probabil, în suferinţele celor de atunci răsări ideea că numai prin aducerea unei jertfe se va îndura Dumnezeu şi va potoli înspăimântătoarea boală. Această jertfă ar fi fost clădirea Bisericii din Piatră — începută de oare cari creştini cu ajutorul domnilor din Moldova şi Ţara Românească.

Cantata de fost călugăr evlavios a lui Vlad cum şi faptul că aici săpase se argia dugmaşilor, confirmă ca întemeiat ajutorul ce ei ar fi dat pentru zidirea bisericii.

Cu toate acestea însă, nu se

poate exclude numele lui Neagoe Basarab din rândurile martirilor noştri ctitori.

E admisibil ca zidirea bisericii — începută pe timpuri la Vlad Vodă-călugăru — să fi fost continuată şi sub Neagoe, tocmăi aşa cum s'a continuat şi s'a terminat sub domnia de mai târziu, Dimitrie Petru Cercel şi Aron al Moldovei. De aceea Despina sau Mihaela — cum se mai numea soza Basarabului, — a pînă pe mai bine de 20 ani la Ardeal (Braşov şi Sibiu) şi desigur s'o fi rugat să treacă în rândul ctitorilor pe soţul său — Neagoe. Aşa în 1523, doamna era în Braşov şi Saschiz, cărora le era încă proaspătă în minte buna vecinătate la fostului domn, pînă pe 2 paznici la locuinţa Doamnei. Ea mai primea din oră cu oră 20 fardole de grâu (5 fi, pe acea vreme) şi un vas cu vin.

La 1540, muri de ciumă la Sibiu, meica Platonida, care nu era alta de cât Doamna Despina, cu numele schimbat la trecerea în călugărie.

În 1542, oasele ei au fost duse de Mitropolitul Anania la mănăstirea Argeş şi aşezate lângă soţul ei.

În 1585, alt Domn al Munteniei, Dimitrie Petru Cercel, un mare poet şi orator, se relege în părţile noastre cu o mică trupă şi cu 43 care încărcate cu averea lui.

Jefuit de averi se adăpostii la preotul sas din Răşnov, Simeon Mastu.

Spineon paroh gr. cat. Răvăşel. Nicolae Opriş Şiguna econom Boarte. Aron Crăciun econom Bula. Ioan Roman econom Bărghiş.

Toma Călburean econom A. Iel, Emanuel Ducus. Ilarie Eaciu preot ori. Hendorf, Ioschim Muntean econom Vorumio. Alexiu Săstres paroh gr. cat. Şelca-mare. Simion Domşa paroh gr. cat. Borte. Aurei spinean paroh gr. cat. Bute. Ioan Băclă paroh gr. cat. Şelca mică. Liviu Roica paroh gr. cat. Moardeş. Petru Pădurean paroh gr. cat. Iblşdorful săsesc. L. Ghizdevu adm. paroh. gr. cat. Măgarei.

După terminarea reorganizării preşedintele ad. hoc Dl. George Iven preot, predă şi încredinţează conducerea Partidului realesului preşedinte Dlul Dr. Dionisie Roman, care prin însufleţitoare şi sincere cuvinte asigură educarea generaţiei că va lucra cu tot zelul şi abnegaţia pentru ca tot P. N. R. din Târnavă-mare să fie la înălţimea chemării.

După închiderea adunării generale noul aies comitet judeţean a jănit prima şedinţă în care s-a constituit alegând de vice-preşediate pe Dl. Aurei Stoicoviciu paroh gr. or. de Secretar general pe Dl. George Iven paroh gr. cat. de casier pe Dl. Ioan Crăciun fabricant de censor pe Dl. Romul Doctor preot ori.

Tot în şedinţa aceasta se hotărât cu unanimitate de voturi excluderea Dlul Dr. Filipescu Ilarie edv. Sighişoara din organizaţia Partidului Naţional a judeţului Târnavă-mare.

Correspondent.

Secţie de aviaţie la Politehnica din Timişoara. Din iniţiativa A. S. Regale Principelui Carol, inspectorul general al aeronauticii, pe lângă Politehnica din Timişoara se va înfiinţa o secţie de aviaţie. În acest scop, d-nul V. Văcovic, rectorul Politehnicii, a făcut un turneu de studii în străinătate.

Cu prilejul unui concert al maestrului George Enescu.

Ni se scrie: Luni 7. Decembrie genlul şi tubitul nostru Enescu a dat la Braşov un concert, cărula avea să mai urmeze două în Capitală, înainte de a-şi relua zborul de vultur, rostindu-se în cercuri tot mai largi spre Metropolele civilizaţiei: Franţa şi America, rădînd falma numelui de Român.

Programul conţinând: Concertul în mi b. major de Mozart, dificalul Trilze du diable Sonata de Tartini, delicatele Balade şi Polonaise de Vieuxtemps şi extraordinarele "Zgăunawalsen" de Sarasate, iar ca supliment înaripatul Caprice V. a fost ascultat în o evlavie de templu şi entuziasm delirant, maestrul vrăjindu-ne prin fineţea, sensibilitatea şi tehnica prod'gioasă a artei, cu care ne-a cuminecat sufletelz.

Braşovul poate fi mândru de atenţiunea acordată, iar auditorul, destul de numeros şi select, profund recunoscător Maestrului pentru aceasta sărbătoare de artă superioară, acompianamentul maestrul, încredinţat talentului Nicu Garavita, unul dintre fericiţii sateji ai maestrului.

Pe lângă cele două măturil: o coroană oferită de societatea muzicală "Filarmonica" şi o splendidă jerbă de crisanteme din partea Văndătorilor de munte, maestrul a fost sărbătorit apoi prin un banchet în sala "Maior Mura".

Dela acest banchet, la care au toastat d-nii Colonel. Badescu, Dr. Filipi, Inginer Cezar Cristea şi avocat Cheriş, şinem să subliniem 2 momente unice, sau două fraze menite să veşnicească, trasând dunga de lumină.

1. Dr. Filipi, sas, arată rolul ilustrului ne-ai ţării George Enescu, care e şi preşedinte de onoare al "Filarmonicii", în nume e căreia şi vorbeşte dănsul, şi care mai mult decât ori ce alt ambasador, mai presus de ori

ce sancţiuni, favoruri sau legi, săvârşeşte minunea dublă de a se impune respect pentru genlul românesc de-oparte, iar pe de alta, ne uneşte pe toţi: saşi, români şi alte naţionalităţi sub vraja artei sale neasemuate, dându-ne prilej a ne cunoaşte, reciproc, a ne stima, înţeleg, conlucrednd toţi pentru patria română. (Cei ce au urechi de auzt să audă!)

2. Maestrul Enescu, cel atât de scump la grai şi care prea ararozul a fost auzit vorbind, chiar la alte sărbătoril, de data aceasta a sintetizat atât de lapidar în câteva cuvinte apostolulul său, în răspunsul scurt, dar genl:

"Mulţumesc pentru atenţia şi dragostea d'astră pe care eu o ofer sau resfrâng drept primos tot patriei, închinând pentru prosperarea materială, morală şi culturală a ţăriişoarei noastre româneşti, toţi la oaltă iubindu-o mai presus de noi şi orice, muncind şi sacrificându-ne pentru ea".

Mulţ cântătoril, critlcând sau negând total, ori ch ar denigrând ţara şi valoile neamului, sau celor iubitoril de autorealmd: scriitori, politiciani, presă, cârturari, — ce grele sentinţe în cele două vorbiri; este un întreg Crez izvorât din marele suflet, şi vraja artei genlului nostru Enescu, o luminoasă deviză simbolică pentru fiecare Român conştient şi pentru concetăţenii noştri... Luaţi aminte!

Inginer Cezar Gr. Cristea.

Almanahul Presei Române.

A apărut "Almanahul Presei Române pe 1926" editat de Sindicatul Presei române din Ardeal şi Bănat, care se prezintă în cele mai escelente condiţii ca conţinut şi esterior. Format octav mare, hârtie veşină, peste 200 pagini cu numeroase ilustraţiuni, calendarul anului 1926 etc.

Preţul unui exemplar, ediţie de lux 100 lei, ediţie obicinuă 50 lei.

Cel mai potrivit cadou de Crăciun şi Anul nou, care n'ar trebui să lipsească din casa nici unui Român.

Se poate cumpăra dela administraţia z'arului "Gazeta Transilvaniei".

Grăbiţi cu cumpărarea, ca să nu rănişti lipzi de această operă literară naţională.

Teatrul german

Clozlo este uaa din operele mai puţin reuşite ale lui F. Lehur. Totuşi muzica are ceva din frumoasele melodii ale acestui cunoscut compozitor. Cu toate mca valoare a libretului actoril, în frunte cu Lene Holstein, Leo Strassberg, A. Strauss, Hold, Kotányi etc. au avut cu toţi obişnutele şi frumoasele lor prestaţiuni, în baza cărora şi-au câştigat un bun nume în oreşul nostru.

O noaple în Venetia, nu se remarcă decât prin talentul de compozitor al lui Ioan Strauss. Libretul se reduce la nimic, dia care toiuşi calităţile artistice ale lui W. Strohl, Pia Doré, Lene Holstein etc. eu şliut să facă o seară distractivă.

Der lachende Ehemann este uaa din cele mai reuşite opere, jucate în stagiunea actuale. Muzica lui Eysler este cunoscută şi apreciată. Libretul de asemenea are haz şi efect. Directorii M. Schloper şi Lene Holstein, precum şi prestaţiunile celorlalţi: Leo Strassberg, Pia Doré, A. Strauss şi mai ales R. Hold, au fost în înălţime şi au stărnit multe aplause. I. L.

Bursale „Astreii“

— CONCURENŢĂ —

Asociaţiunea culturală „Astra“ Sibiu (Str. Şiguna Nr. 6, publică concurs pentru următoarele burse.

1) Două burse de câte 1000 Lei anual din „Fundatiunea Ioan Petru“, pentru studenţii universitari de naţionalitate română, cari urmează la una din facultăţile Universităţii din Cluj.

2) Trei burse de câte 1000 Lei anual din „Fundatiunea Ioan Rusu, medic şi soţia Ecaterina“, pentru elevi (elevae), cari urmează la şcolile secundare sau comerciale, cu preferinţă descendenţi ai surorilor sale Sofia şi Antea.

3) O bursă de 500 Lei anual din „Fundatiunea Todor Sandul“, pentru un elev care urmează la o şcoală superioară de industrie sau de agricultură cu preferinţă înrudit cu fondatorul.

4) O bursă de 300 Lei anual din „Fundatiunea Gheorghe Boreriu dn Vad“, pentru un elev sau elevă, care urmează la o şcoală secundară, cu preferinţă c'î înrudit cu fondatorul.

Peşişile se vor înscris până la 10 I noarile 1926 prevăzute cu următoarele enexe, originale sau în copie legalizate.

a) Certificat de botez; b) Certificat şcolar pe anul 1924 — 25 şi că urmează la şcoală şi în acest an; c) Certificat că părinţii sunt lipsiţi de mijloace; d) Unde se cere certificatul care să se constate că sunt înrudit cu fondatorul; e) La ceice reflectează la bursă din fund. Sandul: o declaraţie că, atunci caed vor ajunge în situaţie de a putea să restituie sumele de care au beneficiat, vor restitui aceste sume.

Sibiu, la 16 Decembrie 1925.

Dr. Rusu Romul Simu Vice preşedinte. secretar.

După alte peripeţii, se duze la Constantinopole şi nereuşind să recâştige Domnia, fu înecat de Turci.

Avuşiile lui au fost aduse în Braşov, aşezate în 10 buşi mari în uşa din încăperile de sub Sfat şi înconjurat cu un leacăt de o rădă constructie, cari opoi au fost trimise în Turcia.

În anul 1595, cum spune Radu Tampea, „s'a isprevit de Aron Domnul Moldovei, ceea ce n'a putut isprăvi Petru Voevod“.

În acelaş an şi acest Domn sosece în Braşov în împrejurări tot atât de triste ca şi Petru Cercel.

A fost prins de garda ungurească — la ucelirile lui Sigismund Bathory — şi închis în casa lui Iohana Hrscher de lângă hălb, unde se văd şi azi produsele meseriaşilor.

Transportat şi închis în castelul dela Vinj, a fost otrăvit acolo de oşmenii cancelarului Jojea.

Mihai Viteazul în memoriul său din 1601 către împăratul Rudolf susţinea „că Aron fusese ucis prin veala numi fiindcă voia să se supună împăratului şi nu lui Sigismund“.

Importanţa deosebită de mare a acestei conferinţe trebuia să aducă mai mulţi ascultători Braşoveni, mai ales că şinerea ei — la timp — a fost anunţată.

După sărbătoril vor urma în fie-care Duminecă şezători — cu tot aşa de interesan e prelegeri.

E de dorit ca S. hetenii — pentru folosul şi mândria lor — să asiste în număr cât mai mare.

Duşmanul

de Jean Richepin.

Nu-mi puteam reaminti nimic de numele de pe cartă de vizită. În schimb cele câteva rânduri, scrise sub nume, făcără să-mi devină imediat simpatică persoana necunoscută care mă căuta.

Acete rânduri, studiate grafologiceste tradau, fără cea mai mică îndoielă, un suflet ales, dar munit de durere şi disperare. Era imposibil să mltă hărb lui, care scrisese aceste rânduri, când el şinea să mă roage de un spritja moral, de care depindea viaţa lui.

Îmi părea direct o crimă în contra umanităţii să refuz o astfel de rugămintă a unui suflet de felul acesta. Chiar dacă ar fi fost nebun cel-ee voia să mă viziteze, — ceea-ce nu tradau de loc rândurile scrise de el, — mă simţiam îndatorat să-l primesc.

Îl primii deci, deşi presimţiam ceva tragic, ceva ce pareă avea să-mi potolească curiozitatea impreună cu un sentiment de teamă.

Studierea grafologică a bileţului de vizită nu mă înşelese în părerea ce mi-o făcusem despre el. Imediat ce a intrat în odaie, am recunoscut într'ânsul un suflet aies der torturat de durere şi disperare; eşa cum mi-l închipuisem după scrisul lui. Privirea lui spunea mai mult decât scrisoarea. Se vedea un suflet, care atingea cele mai mari înălţimi ale filosofiei, cădea în cele mai adânci prăpastii ale durerii şi se scufunda în cel mai cumplit abis al disperării.

— Să nu mă crezi nebun — îmi zise el, hotărât. Nu sunt victima vre-unei idei fixe a marelui persecuţiune. După ce voi povesti şi vei vedea ce victimă am ajuns, te vei convinge că într'adevăr sunt tristat şi că sunt urmărit de cel mai cumplit duşman, care a putut chiar pe cineva vre o dată.

Mărturisesc, că eu, cu toată apărarea lui energică privitor la starea minţii şi cu toată scrisoarea lui, care nu tradă nici cel mai mic semn alteraţie minţială, nu am gădit imediat tocmă în acel fel de nebunie, în contra căreia se apăra el, — la ideea fixă a marelui persecuţiune.

De fapt, cum ei fi putut credea ca un astfel de om, cum era el, să fie într'adevăr urmărit de un duşman şi să n'arbă nici un mijloc de epărare? Imbrăcămintea, bijuteriile, automobilul lui propriu, care-l aştepta în faţa casei male, arătau că e un om bine situat, ceea-ce li permitea să se apere cu bani de ori cine lor fi urmărit. Nu putea fi aşadar victima unei astfel de persecuţiuni.

ţinuta corpului lui, mândria bărbătească a feţei lui, mişcările lui hotărâte şi vocea, făcără voia care izvors din ochii lui, tradă — cu toată un bra tristezil, — că au e un las, ci din contră, un bărbat, care nu poate suporta o ofensă fără ca să-şi ia imediat satisfacţie.

Mai avea apoi acele trăsăturil, după cari se cunoaşte imediat un om, cu noroc în dra-goate, sorzil de natură ce mai

bine să-l înse pe alţii se suferă pentru dănsul, decât să suferă el.

De astfel el nu vorbea despre vre-o duşmană ci despre un duşman, ceea-ce nu-mi mai putea da de bănuţ că-l-ar fi zărunat viaţa vre-o femeie.

Aşa dar, duşmanul, în contra cărula se plăngea el, nu putea fi decât un duşman închipuit, un duşman în felul celui p'ă mlti de persecuţiuni, cari sufer de manta persecuţiunii.

Tot ce bănuţam eu, el o atitise din privirea mea, căci deodată îmi răspuse:

— Nu, d-le, nu. Te înşeli, duşmanul, care mă mănuie la disperare, nu e numai închipuit; el este un om cu trup şi suflet ca şi d'ia şi ca şi mine.

— Şi ce ţ'a făcut el?

— Ce mi-a făcut el mie? — Îmi răspunde ridicându-şi tonul.

— Ah dău! şti. E ceva grozav! E un infera nelinchipuit în tot momentul şi în tot locul.

Îşi acutură capul, spuchănda l cu amândouă mâinile, ca şi cum ar fi voit ca toate făcările acului infera să le răstoarne peste dănsul. Oita în acelaşi timp.

În faţa mea sta un nebun, un nebun în toată forma.

— Dar — îi spusii eu domol — mai linişteşte te puia şi eşpică-te mai clar, te rog. Eu nu ştiu nici acum care este auto-rul moral, pe care mi-l ceri şi de care mă rugil în bileţul de vizită. Dacă aş putea să-ţi dau acest ajutor, aş vrea cel puţin să ştiu în ce constă el. Pentru aceea spune-mi mai întâi ce ţ'a făcut acel duşman grozav.

Omul se stăpâni, ascultă şi încetă cu oftatul. Iacepu apoi

să îngâne necijit şi scrâşnind din dinţi:

— Ascultă-mă, te rog. Îi spun de puia un caz: Dacă ea facea sau scria versuri, îmi subliniază ca creion toate greşelile şi mi-e trimite me.

— Şi apoi — îi răspunsii eu — Aşa nu-i ne rău aşa de mult. Într'ada d'ia nu eşti în stare să faci ca a el duşman...?

— Dacă eu iubesc vre-o femeie şi mi-lubeşte şi ea pe mine, atunci el îmi face greaţă de ea şi pe ea o face să mi uras a.

— Cum aşă?

— Asta e secretul lui.

— Şi, cine-l e?

— Nu ştiu nici eu. Ştiu însă atât, că acest călu face ce vrea şi că intervine în toate dra-guşile mele pornite din cea mai curată inimă şi mi le mardăreşte. Iacepu apoi din nou să ofteze şi îa urmă să stăcnească din dinţi.

— Dar dacă ţ'aş povesti tot ce face el cu mine, nu mai crede. Ascultă numai şi te vei convinge că de departe merge cu tortura: închipue-şi că ea nu pot să măcască din nici o măncare, — piacă-mi ea cât de mult — fără ca el să sculpte în ea.

Nu mai încăpea nici o îndoielă îmi gândii eu, că e nebun.

El îmi cuti însă gândul şi mi se adresă trist:

— Eu văd, că mă crezi nebun şi că e în zăuer deci să te mai rog de spritja moral, pe care credeam că-l voi găsi la d'ia.

Cu o nerăbdare, pe care nu o mai puteam ascunde, îam răspuns atunci:

— Nu mai înţeleg. Ori îţi lipseşte d'ia ceva ce nu pot să-ţi dau fiindcă nu sunt psihic

Șezătoarea artistico-literară a Cercului de studii din „Țara Bârsii“.

Brașovenii simțim o în-
bucurie, că din sâmbul a-
oraș și județ cu tradiții
speciale și stă de
a, a porait frumoasa ac-
de închiriere a „Cercului
de studii din Țara Bârsii“,
care și-a aflat reședința acum
în Iași București. Ceeace au
prestat până acum acești tineri
intelectuali în domeniul cultural
și artistic, este un început laud-
dabil și ne îndrăgim să aștep-
tăm desfășurarea unei activități
din cele mai rodnice și bine-
făcătoare.

Șezătoarea a deschis o stud.
Ionescu, făcând un scurt istoric
al constituirii „Cercului“, men-
ționând între scopurile lui în-
frățirea unor cămin, precum și
ca punct lateral colindarea tradi-
țională, de sărbătorile Crăciun-
ului. După ce micul dar înche-
gatal cor ne-a delectat cu câte-
va colinde, fiind condus cu pri-
cepere de prof. Constantin, a
urmat conferința stud. Ionescu,
„Moneda și problema ei“, de
apoi puțin potrivită cu atmosfera
căldurii, dar expresă clar, a-
trăgător și cu conștiință de
cauză, ea a sălățat totuși, în
mare măsură publicul auditor.
O atare conferință ar fi fost se-
cundată de un interes fiidol, în-
tra'n cadrul separat, cu altă ocazie.
Fiindcă însă problemele dezvoltate
de conferințiar sunt din cele
mai interesante și actuale vom
insista aici puțin asupra lor:
epocile banului sunt 3: epoca
naturală, când nu exista schimb,
2 epoca schimbului și 3 epoca
creditului, cea actuală. Arată de-
precieră banului, din cauza de-
proporției banii de hârtie și a
coperirea-aur. S'ăzând valoarea
aurului scade și valoarea hârtiei.
Inflația deci scade cu scade de-
precieră banului. Însășezătoarea
valutei se poate obține prin
două sisteme: 1), prin deflația

tru, ori ești în toată firea. Iar
în cazul acesta, dacă există în-
tr'adevăr, auzamand d-tale și nu
este numai o sălățire, ar fi o
lașitate din partea d-tale să mai
suporți...

Na mă lăsa să termin. O
cază de bucurie îl lumina pri-
vea întusecat și început din nou:

— Na, nu este adevărat. Na
sunt Iași! Dar dacă ar fi d-ta în
în local meș, te ar apăra la con-
tra acestui deșman?

— Nu! nu mai încupe îndol-
ială — în răspunsul eu.

— Dar cum?...

— Căci o să întrebare. Cu del, cu
judecata. Asia depinde de gust.
În cazul cel mai rău însă Iaș
omor.

El își freca mâinile. Într'estră-
se apoi mâna mea, într' malajul
și plimbându-se încoace și încolo
prin oda, repeta mereu:

— De, de, aceeași elegara
soluție îl omor, am să îl omor.
Decdată strigă hotărât:
S'ă hotărât, îl omor!

Și dispăru că vântul.

— De bună seamă, e seban
— gândeam în mine. M'am a-
pscat apoi din nou de lucru și
mi-am uitat de jumătatea de
oră pierdută.

Nici prin gând nu mi-ar fi
trăcut că eu tocmai în acea
jumătate de oră privisem până'a
dâncul înțelepciunii omenești,
Și era de fapt așa. În aceeași
țară am primit un bilet, scris
cu aceeași scrisoare care trăda
un suflet ales dar torturat de
durere și disperare:

„Mi-am omorât deșmanul. Te
rog caută să-l vezi și să-i sta-
bilești idet tatei“.

Am plecat, după cum mi se
spunea în scrisoare. Oculi se
șuclăscie, trăgându-i un glon-
te în inimă. Trad. libro.

monetară, care însă este în fa-
vorul capitaliștilor și 2. prin ste-
tenul stabilizării valorii banului.
La noi ultimul proiect a adoptat
sistemul deflației, cu toate că
deprecieră leului este de 97%
Sistemul acesta nu poate duce
la rezultat, căci s'a constatat,
că el a fost totdeauna ineficace,
când deprecieră banului era
mai mare de 30%. Germania și
Rusia ne-au dat cele mai bune
exemple, că sistemul al 2 lea
este cel bun și just.

Urmează, ca al 4 lea punct
din program studentul Bădescu
a cărui minust baritoa am mai
avut ocazie să-l admirăm și
care ne-a cântat unele ani de
operă, dându-ne cele mai fru-
moase speranțe pentru viitor.

Ca cântăreț a excelat și stu-
dentul Ștefanovici, un tenor
de o rară frumusețe; de se exe-
cută bucățiile cu multă căldură
și cu o admirabilă nuanțare a
sentimentelor. A cântat: „Arde-
mă-le ar codru deș“, De ce m'ăfi
dus de lângă voi“ etc.

Studentul Ionescu declamă
bine „Pe mare“ de R. Roșcili.
D. I. Gărbacea stud. ne delectă
tează cu unele poezii hașlii;
„Numărul lui János“, „Tră-
bare“. Dr. Bolez declamă fru-
mos și cu delicateță două
poezii. De încheiere ne permi-
tem două observații.

1. D-nii străjeri sunt rugați
a asuna pe viitor: „prolocu-
țiuace se va începe precis la
ora...“, iar publicul este rugat
să se desbura odă de răul o-
biei, de a veni târziu la re-
prezentări!

Sapientii est.
Dr. I. I.

Cărți apărute

Au apărut în editure: *Carlea
Românească*:

Calendarul Minervei pe 1926,
publicat sub auspățiile „Socie-
tății Scriitorilor Români“ cu
varietate artistică literară și de ac-
tualitate, nepublicate încă și cu
splendide suplimente artistice.
Ilustrații la toate marile eveni-
mente ale anului. Reproducere
de pe operile pictorilor și scul-
ptorilor români. Un volum de
peste 280 pagini cu 260 cifre.
Prețul Lei 75.

Isovoarele Istoriei Românilor,
de I. Viădescu, Doctor în literă,
Prețul Lei 60.

Titu Maiorescu, (Biografie)
de Soveja Prețul Lei 45.

Opere complete, Anecdote
proaspate, (vol. III) de Theodor
Speranția, Prețul Lei 70.

Biblioteca Minerva, Nrul 87
spre mai bine de I. M. Guyan
Prețul Lei 5.

Biblioteca Minerva, Nrul 103
Peacărul și sufletul său de Wil-
de Oscar Prețul Lei 5.

Biblioteca Minerva No. 104.
Inimă de mamă de I. Ciocărian.
Prețul Lei 8.

Biblioteca Minerva Nrul 113
Faust de I. Targhenev. Prețul
Lei 8.

Euul lui Lucifer-Poem, de O.
D. Blidariu. Prețul Lei 15.

Meteorologia agricolă, cu o
schită de hără climatologică și
44 figuri în text de Dr. I. Da-
brescu Profesor. Prețul Lei 50.

Biblioteca agricolă populară
Nrul 30 Răsadniștele de D. I.
Stefănescu Profesor de horti-
cultură. Prețul Lei 5.

Cunoștințe folositoare Seria
B. Nrul 41 Banul de Al. Giu-
giaea Profesor. Prețul Lei 4.

Casa de vânzare

constătoare din 3 odăi, bucă-
tărie, pivniță, curte și grădină
mare. Informațiuni la Dumitru
Chivărar Strada Izvor No. 43.

1298 1-1

Nr. 1240
Execuțional 1925.

Publicațiune de licitație

Subsemnatul executor judiciar
aduc la cunoștința publică în
senzul legii articol LX din 1881
§ 102 respective XLI din 1908
§ 19 cumcă lucrurile următoare
ș. a. cărămidă, cartofi și alte
care în urma decizului Nr.
1424 din anul 1925 al judecă-
toriei de ocol Brașov s'au ex-
xecvat în 12 Octombrie 1925 în
favorul executorului dr. Nicolae
Comșulea avocat din Zărnești
impotriva executorului Ioan I.
Teșos locuitor din Brașov pen-
tru încasarea capitalului de
1360 Lei și acces. prin execuție
de acoperire și cari s'au prețuit
în 450) Lei, se vor vinde prin
licitație publică.

Pentru efectuarea acestei li-
citațiuni, pe baza decizului Nr.
G : 8915—1925 al judecătoriei
de ocol din Brașov se fixează
termenul pe 12 Ianuarie anul
1926 la orele 3 p. m. în Brașov,
Str. Fabricii No. 51 Suburbii și
toți cari au voie de a cumpăra,
sunt invitați prin acest edict cu
observarea aceia, că lucrurile sus-
amintite vor fi vândute în sen-
zul legii XL din 1881 § 107 și
108 celor cari dau mai mult,
pe lângă solvirea în bani gata
și în caz necesar și sub prețul
de strigare.

Pretensiunea care e de încas-
sat face 1360 Lei capital, do-
bânzile cu 5% socotind din
17 Iunie 1925 iar speșele până
acum stăvinte de 519 Lei 50
bani, plus cari se vor mai ivi.

Intrucât mobilele cari ajung
la licitație ar fi fost executate
și de alții și aceștia și-ar fi căș-
tigat dreptul de acoperire, lic-
itația prezentă este ordonată și
în favorul acestora în senzul
articolului XLI din 1908 § 20.

Dat în Brașov, la 17 Dec. 1925.
E. Crisan
Executor judiciar.

1299 1-1

Publicațiune de licitație

Subsemnatul delegat al Ju-
decatoriei Zărnești aduce la
cunoștința publică ca în baza
încheerii Judecatoriei Zărnești
cu Niul de sus, în favorul ur-
mătorului Nicolae Adamuța
reprezentat prin av. dr. Ni-
colae Comșulea, pentru încas-
sarea creanței de Lei 2000 ca-
pital și accesorile se fixează
termen de licitație pe ziua de
19 Ianuarie 1926 ora 14 la Pri-
măria comunei Zărnești, unde
se vor vinde prin licitațiune pu-
blica judiciară mobile: un porc
în valoare de 4000 Le.

În caz de nevec și sub preț
de estimare.

Zărnești, la 15 Dec. 1925.
Delegat judec.
Constantin Ioanociu.

1293 1-1

Publicațiune

Banca Națională a Ro-
mâniei aduce la cunoștin-
ța publică că ultimul ter-
men pentru retragerea
biletului de 500 lei este
31 Decembrie 1926, iar nu
1 Ianuarie 1926, cum s'a
svenit.

1285 2-2

APARATE FOTO

in mare asortiment
MAGAZINUL DE ARTI-
COLE FOTO ȘI DE SPORT
HERMANN GUST
Prundul Rozelor 19.
712 4-0

VA FERIȚI DE
PAGUBA MARE
TRATĂND LA TIMP
Gălbeaza
Oilor și Vitelor cu
DISTOL
De vânzare la Farmacii
DEPOZIT PENTRU ARDEAL:
Succ. Inl FRANCISC GERGELY
CLUJ Piața Unirei 21.
1066 5-9

Câștig 100 lei zilnic
cu acviziții de asigurări. Oferte
scrise la „Casa postală 7 Bra-
șov“. Ocupațiunea principală ră-
mâne neinfluențată. 938 24-0

CINEMA MODERN
Până mâine, Mercuri mai ru-
lează încă cel mai grandios film
al acestui sezon
Maciste în iad
In pregătire:
Fiuturole alb

Oierne de sărbători
Singe prima calitate, carne-carre și
porci îngrași. Sămăna pentru toți precum și renumitul
nostru **Salam-Schweizer** de prima calitate.
Auner-Bacconi-Derner
1271 3-3
Brașov, Str. Morii 12, Blăneasa.

Librăria CUNOȘTINȚĂRE
Aduceți la cunoștința prea onor public, că în
ziua de 31 Decembrie de la orele 11-1 a. m.
vom distribui cadurile de Anul Nou
depusă în plicurile noastre adresate
AN NOU FERICIT
pe străzile Brașovului și Sătulungului, cu automobilul.
LEVAY ALEXANDRU et. COMP.
magazin de haine detal
BRAȘOV, STRADA ATEL No. 7.

Cel mai bun CADOU DE ANUL NOU este
O MAȘINA DE CUSUT SINGER
Se poate cumpăra și în rate și anume cu suveică lungă
în rate lunare de câte 300 lei, cu suveică rotundă în rate
lunare de câte 350 lei. Pe cumpărătorii noștri îi învățăm
gratuit biondatul cu mașina.
Depozitul de mașini de cusut Singer
BRAȘOV TARGUL BOILOR No. 7
Depozite în toate centrele mai mari ale lumii.
1239 7-0

**Cum economisiți în casă
materialului de încălzit?**
Folosiți cărbuni din minele dela **CAMPENI BARAOLT**. Acest
cărbune se întrebunțază cu foarte bun rezultat în toate
sobele cu curent bun ca și în caloriferele centrale.
Veți economisi nu numai bani, dar veți face cu deose-
bite mare economie și în ce privește cantitatea materia-
lului de încălzit folosit.
Adresați-vă depozitului de materiale de încălzit **TONTSCH**
STRADA SAN PETRULUI, Telefon No. 286 sau broulul
acestei firme din strada Mihail Weiss No. 29, unde se
primesc comande de orice cantitate. Luați de încercare
o cantitate de 500 chilograme. Broul de vânzare al soc.
„ROMANIA CARBONIFERA“ din Șirul Crăului No. 8,
Telefon 713 vă cercetează în mod gratuit, vă dă îndru-
mări în ce privește folosirea economică a cărbunelui și
1263 3-3 vă acordă orice sfat tehnic.

Convocare
In conformitate cu noul Re-
glement, convoc adunarea ge-
nerală a Despărțământului Să-
cele (Șapte-Sate) pentru reor-
ganizarea dia nou a Despărță-
mântului, pe ziua de Duminecă
3 Ianuarie 1926 ora 3 p. m. în
sala Gimnaziului dia Sătulung.
Rog stăruitor pe frașii preoți,
lăvăștori, pe toți intelectuali și
pe iubitul popor dia cele Șapte-
Sate, a lua parte în număr cât
de mare.
Sătulung, 28 Decembrie 1925.
Preotul Zenovie Popovici.

Se caută un băiat cu co-
merț sau liceu,
casier contabil pentru restau-
rantul Gărei. Adresați-vă: C. G.
Călinescu, Restaurant G. Bra-
șov.
1296 1-2

CINEMA APOLLO
Cine vrea să aibă • plăcută
distracție, să vină la Cinema
Apollo, și să admire pe artiștii
Rozsahegyi, Vandori
și
Muzsnay

